

AVIZ nr. 55 din 3.10.2018

Având în vedere:

- prevederile art. 8 alin. (1) din Regulile generale privind piața centralizată de gaze naturale aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 50/2013, cu modificările ulterioare;
- prevederile art. 7 din Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A. aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 51/2013, cu modificările și completările ulterioare,
- solicitarea Societății Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A de avizare a „*Procedura de organizare și funcționare a pieței pentru tranzacționarea gazelor naturale pe termen scurt pentru produsul WITHINDAY GAS, administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.*”, transmisă prin adresa nr. 4.254/21.09.2018, înregistrată la ANRE sub nr. 70.507/21.09.2018;
- referatul de avizare întocmit de Direcția piață energie,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul:

AVIZ

Art. 1. (1) Se avizează „*Procedura de organizare și funcționare a pieței pentru tranzacționarea gazelor naturale pe termen scurt pentru produsul WITHINDAY GAS, administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.*”, elaborată de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A., prevăzută în anexa la prezentul aviz.

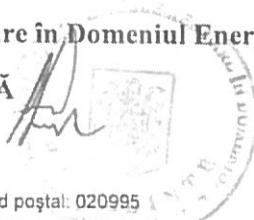
(2) Prezentul aviz se referă exclusiv la conformitatea cu prevederile legale în vigoare în domeniul energiei.

Art. 2. Prezentul aviz se comunică elaboratorului – Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A. și produce efecte de la data comunicării acestuia.

Art. 3. Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A. va publica pe site-ul propriu „*Procedura de organizare și funcționare a pieței pentru tranzacționarea gazelor naturale pe termen scurt pentru produsul WITHINDAY GAS, administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.*”, în termen de maxim 24 de ore de la primirea prezentului aviz.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Dumitru CHIRIȚĂ

**PROCEDURA
DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A PIETEI PENTRU TRANZACȚIONAREA
GAZELOR NATURALE PE TERMEN SCURT PENTRU PRODUSUL WITHINDAY
ADMINISTRATĂ DE SOCIETATEA BURSA ROMÂNĂ DE MĂRFURI
(ROMANIAN COMMODITIES EXCHANGE) S.A.**

SCOPUL PROCEDURII

Art. 1. - Prezenta procedura stabilește cadrul organizat pentru tranzacționarea gazelor naturale pe termen scurt prin intermediul unei platforme de tranzacționare electronică deținută și administrată de Bursa Română de Mărfuri SA, pentru produsul intra-zilnic, denumit în continuare WITHINDAY GAS pentru restul zilei.

Art. 2. – Prin implementarea pieței WITHINDAY GAS se creează un cadru centralizat și transparent pentru tranzacțiile angro pe termen scurt, în Punctul Virtual de Tranzacționare (PVT), ceea ce va facilita acțiunile de echilibrare fizică a Sistemului Național de Transport (SNT) și va permite accesul rapid și nediscriminatoriu la sursele disponibile la un moment dat în piață.

DOMENIUL DE APLICARE

Art. 3. – Prezenta procedura se aplică participanților la WITHINDAY GAS în relația cu BRM, în calitatea sa de operator al pieței WITHINDAY GAS.

Art. 4. – Participanții la Piata WITHINDAY GAS, pot fi:

- a) titularii licențelor de furnizare gaze naturale;
- b) Operatorul de Transport și Sistem (OTS);
- c) operatorii sistemelor de distribuție;
- d) operatorii sistemelor de înmagazinare a gazelor naturale;
- e) alți participanți calificați, în condițiile reglementărilor în vigoare, care încheie cu BRM Convenția de participare.

TERMENI, DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Art. 5. – (1) În înțelesul prezentei proceduri, termenii și abrevierile folosite au următoarea semnificație:

- a) produsul standard WITHINDAY – instrument definit în cadrul sistemului de tranzacționare gaze naturale având ca obiect vânzarea/cumpărarea de gaze naturale în cursul zilei, căruia î se asociază un cod alfanumeric care indică ziua/luna/anul în care are loc livrarea;
- b) operatorul pieței WITHINDAY GAS - persoana juridică titulară de licență care asigură organizarea și administrarea pieței WITHINDAY GAS în vederea tranzacționării de gaze naturale, funcție îndeplinită în spate de Bursa Română de Mărfuri (BRM);

- c) autoritatea competentă - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE);
- d) broker - persoana fizică aflată în relații de muncă cu operatorul economic sau cu o societate de brokeraj desemnată în Convenția de participare, având ca principale atribuții menținerea relației cu operatorul pielei WITHINDAY GAS, introducerea și întreținerea ordinelor în timpul ședințelor de tranzacționare și dreptul de a angaja răspunderea operatorului economic pe care-l reprezintă în relația cu operatorul pielei WITHINDAY GAS;
- e) convenție de participare la piața WITHINDAY GAS –Convenția de participare la Ringul contractelor bilaterale de gaze naturale al BRM, avizată de ANRE, ce prevede drepturile și obligațiile reciproce ale părților; aceasta care permite participarea inclusiv la piața WITHINDAY GAS ;
- f) participant la piața WITHINDAY GAS - operatorul economic din sectorul gazelor naturale care se înscrie și respectă Convenția de participare;
- g) oferta de vânzare/cumpărare este oferta introdusă de către un operator economic din sectorul gazelor naturale, asociată produsului standard WITHINDAY GAS al unei zile gaziere de livrare, constând dintr-o perioadă preț-cantitate cu atributul și perioada de valabilitate aferentă zilei de livrare și care reprezintă angajamentul ferm al participantului;
- h) piața WITHINDAY GAS de gaze naturale - piața centralizată de gaze naturale, organizată și administrată de BRM ca un cadru organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu gaze naturale între operatorii economici din sectorul gazelor naturale și care funcționează pe baza unor reguli specifice aprobate de autoritatea competentă;
- i) prețul de adjudecare - prețul rezultat din tranzactionarea pe piața WITHINDAY GAS;
- j) prețul cel mai bun - prețul cel mai mic în situația ordinelor de vânzare, respectiv prețul cel mai mare în situația ordinelor de cumpărare;
- k) prețul cel mai slab – prețul cel mai mare în situația ordinelor de vânzare, respectiv prețul cel mai mic în situația ordinelor de cumpărare;
- l) casa de clearing - societate financiară pe care BRM o poate desemna să desfășoare rolul de contraparte centrală pentru tranzacțiile efectuate pe platforma sa de tranzacționare;;
- m) contraparte – entitate care se interpune între vânzător și cumpărător, devenind cumpărător pentru vânzător, respectiv vânzător pentru cumpărător, cu scopul asigurării procesului de incasare (debitare direct)/facturare urmare a tranzacției încheiate pe piața bursieră, în numele acestora. BRM asigura rolul de contraparte în cadrul tranzacțiilor desfășurate pe piața WITHINDAY GAS de gaze naturale;
- n) confirmare de tranzacție – notificare accesată de către participant la piața WITHINDAY GAS prin intermediul sistemului de tranzacționare administrat de BRM sau site-ul specializat, care confirmă o tranzacție pe piața WITHINDAY GAS efectuată de acesta;
- o) corelare - acțiunea realizată în mod automat de sistemul de tranzacționare în cazul ofertelor care îndeplinesc simultan condiția de preț, respectiv prețul vânzării este mai mic sau cel mult egal cu prețul de adjudecare al pieței și prețul cumpărării este mai

mare sau cel puțin egal cu prețul de adjudecare al pieței, condiția de atribut și de valabilitate a ordinului;

p) garanția - valoarea scrisorii de garanție bancară sau/si a depozitului colateral depus în contul nominalizat la banca agreată de BRM, calculate și reactualizate de casa de clearing/BRM în calitate de contraparte, prin Banca agreată pentru operațiunile de DIRECT DEBIT, față de care se validează ofertele introduse pe piata WITHINDAY GAS;

r) nota de decontare zilnică (NDZ) - notificare emisă de sistemul de tranzacționare pentru fiecare participant la piata WITHINDAY GAS și pentru casa de clearing respectiv banca desemnata de BRM, în care sunt specificate, cumulate la nivel de zi gazieră de livrare, cantitățile de gaze naturale tranzacționate la vânzare/cumpărare și valorile totale și nete ale drepturilor de încasare/obligațiilor de plată;

s) procedura - Procedura de organizare și funcționare a pieței pentru tranzacționarea gazelor naturale pe termen scurt a produsului WITHINDAY administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.

t) sesiune de tranzacționare - program de derulare a procesului de tranzacționare în care se pot introduce, modifica, anula sau suspenda oferte pentru un contract standard și se pot încheia tranzacții, dacă se îndeplinesc condițiile de corelare;

u) sistem de tranzacționare al pieței WITHINDAY GAS – sistem informatic stabilit și menținut de BRM în scopul realizării tranzacțiilor pe piața WITHINDAY GAS de gaze naturale;

v) tranzacție - convenție încheiată în sistemul de tranzacționare, în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare, concretizată într-un rezultat înregistrat în sistemul de tranzacționare, notificată prin confirmarea de tranzacție;

w) WITHINDAY – produs pe termen scurt, care vizează tranzacțiile unor de cantități de gaze naturale livrabile în profil orar constant, în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs;

x) Defecțiune – orice situație anormală când nu se poate tranzacționa din cauze, de regulă, tehnice.

(2) Celelalte termeni utilizati și alte definiții folosite în prezenta procedură au semnificația prevăzută prin legislația în materie în vigoare.

PRODUSUL DESTINAT TRANZACȚIONĂRII

Art. 6. - Produsul care poate fi tranzacționat pe piata WITHINDAY GAS sunt gazele naturale care urmează a fi livrate fizic în restul zilei din ziua de tranzacționare

LEGISLAȚIA APPLICABILĂ

Art. 7. Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul președintelui ANRE nr. 50/2013 pentru aprobarea Regulilor generale privind piata centralizată de gaze naturale, cu modificările ulterioare, Codul rețelei aprobat prin Ordin ANRE, precum și celelalte prevederi ale legislației primare și secundare aplicabile sectorului gazelor naturale. De asemenea, prezenta procedură aplică prevederile legislației europene în domeniul, în speță cele

prevăzute de Regulamentul EU nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului European referitor la transparența și integritatea pieței de angro a energiei (REMIT).

PARTICIPAREA LA PIATA WITHINDAY GAS

Art. 8. Participarea și depunerea ofertelor, precum și organizarea ședințelor de tranzacționare se desfășoară în conformitate cu procedurile operaționale specifice elaborate de operatorul pieței WITHINDAY GAS și avizate de autoritatea competență.

Art. 9. Înregistrarea și suspendarea participanților la piata WITHINDAY GAS se face conform procedurilor operatorului pieței centralizate, avizate de ANRE.

ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ȘEDINȚELOR DE TRANZACȚIONARE

Art. 10. - Ședințele de tranzacționare sunt organizate de operatorul pieței WITHINDAY GAS pentru fiecare zi de livrare. BRM definește produsul standard pentru ziua de tranzacționare, identificat printr-un cod alfanumeric unic, care cuprinde denumirea zilei gaziere sub forma WDMG_zz_ll_aaaa, unde WDMG este acronimul de la WITHINDAY MARKET GAS, zz este ziua exprimată prin două cifre, ll este luna exprimată prin 2 cifre, iar aaaa este anul, exprimat prin 4 cifre.

Art. 11. – Sesiunile de tranzacționare se desfășoară online. Dupa deschiderea ședinței de tranzacționare, se introduc ofertele de către participanții la piata WITHINDAY GAS, ele putând fi modificate sau anulate. Ofertele sunt formate din ordine electronice cu preț și cantitate pentru intervalul de valabilitate respectiv. Prețurile sunt exprimate în lei/kWh și nu conțin TVA.

Procesul de ofertare și tranzactionare se desfășoară astfel după cum urmează:

(1) Începând cu ora de deschidere a ședinței de tranzacționare brokerii introduc ordine. Acestea sunt validate numai dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- menționarea cantității și a prețului;
- existența în contul de garanții a unei sume disponibile mai mare sau egală cu valoarea garanției necesară în cazul tranzacționării ordinului.

(2) Ordinele introduse pot fi întreținute de brokeri după cum urmează:

- modificarea prețului;
- modificarea cantității;

(3) Dacă se înregistrează același preț pentru un ordin de vânzare și pentru un ordin de cumpărare, se efectueză tranzacția.

Dacă în această etapă se înregistrează două ordine, unul de vânzare și unul de cumpărare, iar prețul ordinului de vânzare este mai mic decât cel al ordinului de cumpărare, se încheie tranzacție, pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine, la prețul ordinului care a fost introdus / actualizat primul, rămnând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai mare.

(4) În situația modificării prețului unui ordin, dacă condiția de egalitate de preț menționată la alin. (3) este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de sens

contrar, atunci secvența specificată la alin. (3) se execută pentru fiecare dintre acestea în ordinea introducerii/actualizării, începând cu cel mai vechi.

(5) Dacă, în situația modificării prețului unui ordin, condiția menționată la alin. (3) este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de sens contrar, atunci secvența specificată la alin. (3) se execută de la ordinul cu prețul cel mai bun către ordinul cu prețul cel mai slab. Dacă printre ordinele de sens contrar care îndeplinesc condiția specificată la alin. (3) există două sau mai multe ordine având același preț, tranzacționarea acestora se va face în ordinea menționată la alin. (4).

Art. 12. (1) Tranzacțiile efectuate pe piata WITHINDAY GAS determină obligațiile ferme ale respectivului participant la piata WITHINDAY GAS de a vinde gazele naturale, respectiv de a cumpăra gazele naturale, în conformitate cu specificațiile tranzacțiilor confirmate.

(2) Casa de clearing devine contraparte centrală/ BRM devine contraparte pentru fiecare participant la piata WITHINDAY GAS care a semnat un contract în tranzacțiile încheiate de acesta pe piata WITHINDAY GAS.

(3) Ofertarea și tranzacționarea se desfășoară între participanți anonimi.

După încheierea unei sesiuni de tranzacționare, participanții la piata WITHINDAY GAS au acces, prin intermediul sistemului electronic al BRM, la confirmările tranzacțiilor proprii.

(4) Casa de clearing/BRM în calitate de contraparte au obligația de notificare a tranzacțiilor încheiate pe piata WITHINDAY catre Operatorul de Transport și Sistem în intervalul orar prevăzut în acordul de colaborare încheiat cu OTS.

Art. 13. - După încheierea sesiunilor de tranzacționare aferente unei zile, operatorul pieței WITHINDAY GAS elaborează nota de decontare zilnică (NDZ), pe care o pune la dispoziția participantului la piata WITHINDAY GAS, document în care sunt înregistrate cantitățile de gaze naturale aferente tranzacțiilor de cumpărare/vânzare și valorile totale și nete ale obligațiilor de plată/drepturilor de încasare.

Art. 14. – Încasările/plățile aferente valorilor nete ale drepturilor de încasare/obligațiilor de plată pentru tranzacțiile încheiate zilnic pe piata WITHINDAY GAS se realizează prin casa de clearing/BRM în calitate de contraparte, prin mecanismele de debitare directă, prin intermediul Băncii agreate de BRM, în calitate de Bancă a contrapărții. Participanții vor semna în acest sens un acord cu Banca pentru debitare directă.

TARIFE

Art. 15. – Operatorul piețelor centralizate va face publice pe pagina sa de web tarifele și comisioanele practicate. Plata se efectuează de către participanți în termen de maximum 10 zile calendaristice de la data comunicării facturii;

GARANȚII

Art. 16. - Pentru a putea tranzacționa, un operator economic trebuie să constituie garantii, în quantumul stabilit de casa de clearing/ BRM în calitate de contraparte, prin contractul pentru prestarea serviciilor de clearing/compensare semnat cu casa

de clearing/BRM în calitate de contraparte. Garanția constituță trebuie să acopere integral valoarea tranzacției.

Art. 17. - În situația în care operatorul economic este parte într-o tranzacție, garanția este blocată de BRM până la confirmarea efectuării tranzacției. În această perioadă, garanția blocată nu poate fi folosită în scopul participării la o altă ședință de tranzacționare.

Art. 18. - Operatorul piețelor centralizate execută garanția operatorului economic în situația în care operatorul economic nu își execută obligațiile deși are tranzacții efectuate, iar suma depusă la bancă pentru debitare directă este insuficientă pentru plata tranzacțiilor efectuate în cazul cumpărătorului sau, în cazul vânzătorului, dacă acesta nu livrează gazele naturale contractate.

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 19. - Tranzacționarea pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) - S.A. este voluntară.

Art. 20. - Operatorul pietei WITHINDAY GAS va publica pe site-ul specializat:

a) lista participanților la piața WITHINDAY GAS, cu condiția ca aceasta să conțină minimum 3 participanți;

b) rezultatele ședinței de tranzacționare, cu următoarele elemente: tipul de produs tranzacționat, prețul mediu ponderat, cantitatea tranzacționată;

Art. 21. - Datele și informațiile menționate la art. 20 vor fi publice pe site-ul specializat al operatorului pietei WITHINDAY GAS pe o perioadă de minimum 2 ani.

Art. 22. - Orice modificări aduse procedurilor de tranzacționare de către operatorul pietei WITHINDAY GAS vor intra în vigoare numai după obținerea avizului Autorității competente.

Art. 23. – BRM va publica rapoarte și analize statistice periodice ale funcționării pieței WITHINDAY GAS, în scopul stabilirii unor referinte corecte de preț și cantități tranzacționate.